

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach

Kielce, 13 marca 2025 r.

WI.54.7.2025

Pan Jarosław Dominik

Wójt Gminy Radków

Szanowny Panie Wójcie,

Wnioskiem przesłanym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach 20 lutego 2025 r. zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na pytania czy należy naliczyć podatek od nieruchomości za budynek lub za część budynku będącego kancelarią parafialną oraz czy parafia powinna być zwolniona z opodatkowania nieruchomości.

Zgodnie z art. 1b ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70 ze zm.), ulgi i zwolnienia podatkowe w zakresie podatków i opłat lokalnych przyznane kościołom i związkom wyznaniowym regulują odrębne ustawy. W przedmiotowej sprawie tą odrębną ustawą jest ustawa z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1966). Zgodnie z art. 55 ust. 4 i ust. 5 ww. ustawy, kościelne osoby prawne są zwolnione od opodatkowania i od świadczeń na fundusz gminny i fundusz miejski, od nieruchomości lub ich części, stanowiących własność tych osób lub używanych przez nie na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej. Zwolnienie od opodatkowania podatkiem od nieruchomości oraz od świadczeń na fundusz gminny i fundusz miejski obejmuje nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele mieszkalne duchownych i członków zakonu, jeżeli: są one wpisane do rejestru zabytków; służą jako internaty przy szkołach i seminariach duchownych, domy zakonów kontemplacyjnych, domy formacyjne zakonów i domy księży emerytów (siostr emerytek); znajdują się w budynkach kurii diecezjalnych i biskupich, zakonnych zarządów generalnych i prowincjalnych w Sekretariacie Prymasa Polski i w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski.

Stosownie do zacytowanego art. 55 ust. 4 ustawy, kościelne osoby prawne są zwolnione od opodatkowania od nieruchomości lub ich części używanych na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej. Natomiast nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele mieszkalne duchownych podlegają zwolnieniu na warunkach wskazanych w art. 55 ust. 5 tej ustawy, w tym np. wpisane do rejestru zabytków. W opisie stanu faktycznego zawartym we wniosku o udzielenie wyjaśnienia brak jest informacji w tym zakresie. Dlatego nie jest możliwe wyjaśnienie czy takie zwolnienie będzie miało zastosowanie.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele mieszkalne duchownych, do których nie mają zastosowania przepisy art. 55 ust. 5 podlegają opodatkowaniu.

Odnosząc się do pytania zawartego we wniosku Gminy, dotyczącego opodatkowania kancelarii parafialnej wskazać trzeba, że:

- część budynku kancelarii używana na cele niemieszkalne, korzysta ze zwolnienia ustawowego na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej,

- część budynku kancelarii przeznaczona na cele mieszkalne duchownych podlega opodatkowaniu na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z zastrzeżeniem, że nie jest objęta zwolnieniem na warunkach wskazanych w art. 55 ust. 5 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli jednak część tej nieruchomości nie jest objęta ww. zwolnieniem ustawowym, to może w stosunku do niej mieć zastosowanie zwolnienie wynikające z § 2 ust. 1 uchwały Rady Gminy w Radkowie Nr VII/41/2024. Stosownie do § 2 ust. 1 ww. uchwały Rady Gminy, zwalnia się od podatku od nieruchomości budynki mieszkalne lub ich części znajdujące się na gruntach gospodarstw rolnych w rozumieniu przepisów o podatku rolnym. Jak wynika z opisu stanu faktycznego zawartego we wniosku o udzielenie wyjaśnienia budynek kancelarii znajduje się na gruntach stanowiących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym. Jednakże z opisu stanu faktycznego nie wynika, czy budynek kancelarii stanowi budynek mieszkalny. Zatem do ewentualnego zastosowania zwolnienia na podstawie uchwały konieczne jest ustalenie czy ten budynek stanowi budynek mieszkalny.

Dodatkowo podnieść należy, że zawarte we własnym stanowisku Gminy stwierdzenie, wskazujące na zwolnienie ustawowe budynków gospodarczych Parafii ze względu na ich położenie na gruntach gospodarstwa rolnego, jest nieprawidłowe. Budynki te korzystają ze zwolnienia wynikającego z art. 55 ust. 4 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Nie ma do nich zastosowania zwolnienie wynikające z art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa. Działalność regionalnych izb obrachunkowych wynikająca z zapisu art. 13 ust. 11 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ma jedynie na celu wzmocnienie funkcji instruktażowej izb i jest realizowana „obok” zasadniczych funkcji jaką jest nadzór i kontrola i nie może zastępować udzielania pomocy prawnej jednostkom przez zatrudnione przez nie służby prawne.

Z poważaniem

Zbigniew Rękas

Zastępca Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

(dokument podpisany elektronicznie)